

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Adami Contzen E Societate Iesv, SS. Theol. Doct.
Commentaria In Qvatvor Sancta Iesv Christi Evangelia**

Contzen, Adam

Coloniæ Agrippinæ, M.DC.XXVI

Quæstio 1. Quæ huius Concionis cum sequentibus sit connexio?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82999](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82999)

QVÆSTIO I.

*Qua huius Concionis cum sequentibus sit
connexio?*

Hæc con- §. 1. *cio an ordi-* Si quidem idem sit hic sermo cum illo, qui est
ne temporis apud D. Lucam c. 6. Multa enim, vel à Mat-
resequatur thæo omiſſa, vel alio loco recensita, præceſſiſſe dicen-
dum eſt. Si diuerſus eſt, nullo modo negandum eſt, hic
ſuo loco poſitum. Conuenientiſſime enim de vitâ
beatâ, & fine hominis, deque legis obſervatione prin-
cipiò tractatur: finem propoſitum omnibus eſſe cer-
tum, atque optimum oportet: Deinde de lege veram
ſententiam exprimere legiſlator, & legiſ abrogator
debet.

§. 2. Si eodem tempore hic ſermo, & qui eſt Lucæ
6. habiti ſunt; hæc præceſſerunt.

Nuptiæ in Cana Ioan. 2.

Deſcenſus Capernaum Ioan. 2.

Profeſſio ad Paſcha, vendentium eiectio. ibid.

Inſtitutio Nicodemi. Ioan. 3.

Conſectio Baptiſtæ in vincula: Matth. 14. Marc. 6.

Luc. 3.

Reditus in Galilæam, Sichimitarum conuerſio;
Matth. 4. Marc. 1. Luc. 4.

Seceſſus in deſertum Marc. 1. Luc. 4.

Reprehenſio trium ſequi volentium Matth. 8. Luc. 9.

Tempeſtatis ſedatio. Matth. 8. Marc. 4. Luc. 8.

Legionis dæmonii eiectio Matth. 8. Marc. 5. Luc. 8.

Paralytici ſanatio Matth. 8. Marc. 2. Luc. 5.

Matthæi vocatio. Matth. 9. Marc. 2. Luc. 3.

Suſcitatio filii Iairi, & ſanatio Hæmorrhoiſſæ,
Matth. 9. Marc. 5. Luc. 8.

Illuminatio cæci, & muti dæmonii eiectio Matt. 9.

Reditus ad Paſcha: egri ad piſcinam ſanatio Ioan. 5.

Reſponſio Iudæis Ioan. 5.

Discipulorum ſpicas vellentium excuſatio Mat. h.
22. Marc. 3. Luc. 6.

QVÆSTIO II.

An eadem hæc, & Luc. c. 6. concio?

Conciones §. 1. *Christi de* Vi ad diuerſa tempora iſta referunt, nullâ
eiſdem re- premuntur difficultate. Quamvis enim
bus plerâq; ſint eadem hortamenta in utraq; concione eademque
doctrina; non eſt tamen neceſſarium eodem tempore
omnia eſſe propoſita. Cæbro enim eadē in diuerſis
auditoribus proponenda, vel eiſdem inculcanda fue-
runt. Quod in Epistoſis Apoſtolicis videmus; Roma-
na præterit, & Galatica. Nec caret hæc ſententia ve-
terum auctoritate. Auguſt. l. 2. de conſenſu Euangel. iſt.
aliorumque, adeo ut recentiores ſermonē in medio rem
relinquant, nec deſint, qui hanc ipſam concionem ex
variis diuerſo tempore ſermonibus ab Euangel. iſta, ut
capita doctrinæ Chriſtianæ in vnum colligeret, conte-
xtam arbitrantur.

Discrimen
apud Lu-
cam &
Matthæi.

§. 2. Qui eandem eſſe ſentiunt, ut Chryſ. hom. 15.
Greg. hom. 9. alique, diſcrimina circumſtantiarum
ſat difficulter exponunt, & Scripturærum calumnia-
toribus reſpondent. Porro in circumſtantia iſta diſ-
crimina ſunt. Matthæus ait. *Videns turbas aſcendit in*
montem. Luc. cap. 6. 12. *Factum eſt autem illis diebus, exiit in*
montem orare, & erat pernoctans in oratione Dei. Et cum dies
factus eſſet, vocauit diſcipulos ſuos, deinde v. 17. aſcendit cum
illis in locum campeſtrem. Reſpondent auctores; Auguſt.
lib. 2. de conſenſu Euangel. iſt. c. 19. Cum Apoſto-
los elegiſſet, apud eos ſermonem habuiſſe, quem Mat-
thæus interpoſuit. Hic, inquit, poteſt intelligi cum in mon-
te duodecim diſcipulos elegit ex pluribus, quos Apoſtoli nomi-

nauit, quod Matthæus prætermiſit, tunc illum ſermonem ha-
buiſſe quem Matthæus interpoſuit, & Lucas tacuit, hoc eſt in
monte. Ac deinde cum deſcendiſſet in loco campeſtri habuiſſe al-
terum ſimilem, de quo Matthæus tacet, Lucas non tacet: & v-
trumque ſermonem eodem modo eſſe concluſum. Quod autem
Matthæus iſto ſermone terminato ſequitur & dicit: Et factum
eſt cum conſummaſſet Ieſus verba hæc, admirabantur turbæ ſu-
per doctrinam eius: poteſt videri diſcipulorum turbas dixiſſe, ex
quibus duodecim illos Apoſtolos elegit.

Alia ſolutio eſt, locum campeſtrem eſſe montis pla-
num aliquem locum. Alii concionem non omni po-
pulo, ſed diſcipulis propoſitam, quædā materia po-
ſtuler, nec enim Euangelicam perfectionem omnibus
propoſitam. M. hi ſanè eo argumen- to ſatis probati vi-
detur, diuerſo tempore habitos ſermones: Nam S.
Auguſtinus aperte concedit, prius in monte Apoſtoliſ
dictum, deinde in campæ turbis repetitum eſſe: non e-
nim in monte, & in loco campeſtri habitus eſt eodem
tempore. Nam Lucas aperte indicat Chriſtum de
monte deſcendiſſe, cum loqueretur iſta, Matthæus
montem aſcendiſſe. Quanquam igitur locum cam-
peſtrem eſſe non in aliqua planitie, ſed ſub montis fa-
ſtigio dicamus, non tamen eo modo Euangel. iſtas cõ-
cilare poſſumus. Nam Matthæi enſus eſſe; Videns
turbas, aſcendi in montem, hoc eſt, in locum montis
planum, qui erat ſubiectus ſummo faſtigio. Lucæ ve-
ro; deſcendens de faſtigio in locum planum illi ſub-
iectum. Non enim eodem tempore, & aſcendit, & de-
ſcendit Dominus.

Qui vero concionem negant plebi expoſitam ſatis
à Scriptura teſelluntur. Nam non modo plerique, ſed plebi expo-
ſita eſt. omnia proſus in fideles conueniunt, ut illis expli-
candis oſtendam. Et clare patet ex verſ. 24. & ſequen-
tibus. & clariſſime Luc. 7. 1. *Cum autem impliſſet omnia*
verba ſua in auis plebis, & Matth. cap. 7. 28. Et factum eſt,
cum conſummaſſet Ieſus verba hæc, admirabantur turbæ ſuper
doctrinam eius. Sane eam, quam admiran- tur, audie-
rant. Hoc ergo admodum perſpicue ſermonis diuer-
ſitatem oſtendit. Cu' etiam ipſa loquendi ratio adſti-
pulat: nam *πῶς* & *πῶς*, ut & *πῶς*, de planitie &
campis, non montium aliqua æqualitate dicitur, & eſt pa-
ri modo, quod eſt hoc loco in Syro *ἔκ τῆς ὄρει*; Phi-
laghtha, cum igitur de monte deſcendit in locum
campeſtrem, non dicitur, in parte monti harere. Nec
ſatis illi reſpondent, qui auditores partim in loco æ-
quo, partim montioſo conſtituiſſe affirmant. De monte
enim in locum campeſtrem deſcendit.

VERSVS 3.

*Beati pauperes Spiritu: quoniam i-
pſorum eſt regnum cælorum.*

QVÆSTIO I.

Qui ſint pauperes Spiritu?

§. 1. Tres ſunt interpretationes huius apud viros
ſpirituales certiffimi aphoriſmi, apud mun-
danos ve o paradoxo. Multi enim pauperes Spiritu in-
terpretantur humiles. Alii non additos opibus, Pauperes
quamuis eas poſſideant. Optima eſt interpretatio, ut humiles, &
pauperum nomine veros pauperes intelligamus; ſed pum con-
eos qui non miſerabili neceſſitate, ſed laudabili vo-
luntate diuitias abdicarunt, aut non ſecutur. Hæc egeni.
expoſitio duas priores continet; non enim modo
illi affectum erga diuitias exuerunt, ſed ipſas inſu-
per opes, irritamenta affectuum, abiecerunt. Nec paupertas
modo ſingulari modieſta honores gloriamque ſu-
gerunt, ſed inſtrumenta etiam, quibus ea bona cū & e-
nanciſci poſſent, remouerunt. Quales Apoſtoli, ac remouit
multi